Waterschap Rijn en IJssel

VERSLAG

Onderwerp : Overleg wateropgaven Lochem en Barchem
Datum : Woensdag 28 januari 2026
Locatie : Dorpshuis 't Onderschoer, Schotzaal, Beukenlaan 1, Barchem

Aanwezig : 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e (Vereniging Contact Barchem), 5.1.2.e 5.1.2.e (Vitens), 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e (Waterschap Rijn en IJssel)

1. Inleiding

Aanleiding voor het overleg zijn de perikelen rondom de verschillende watergerelateerde projecten in het gebied en het starten met een verkenning om langjarig samen te werken aan de wateropgaven in het gebied (Lochem en Barchem.) Met name rondom het project Hagenbeek is onrust. Daarover zijn verschillende signalen en correspondentie met het waterschap gedeeld. In het bestuurlijk overleg van 14 januari 2028 hebben de provincie Gelderland, het Waterschap Rijn en IJssel, Vitens en de gemeente Lochem – in het bijzijn van Staatsbosbeer en Vereniging Contact Barchem – afgesproken:

1. Eerst de onrust en zorgen rondom Hagenbeek aanpakken en dan pas nieuwe projecten starten.
2. De intentieovereenkomst 'Watersysteem Lochemse berg en omgeving' tekenen met daarbij op korte termijn aandacht voor de onrust die er is. Deze korte termijn aanpak is onderdeel van de verkenningsfase van het proces 'Watersysteem Lochemse Berg e.o.'

2. Besproken

Na een kennismakingsronde, is het volgende besproken.

Vereniging Contact Barchem (VCB) geeft aan dat de algemene ervaring is dat het waterschap/overheid komt met een plan, dat er een informatieavond wordt gehouden, dat daarmee voldaan is aan participatie en dat het plan vervolgens naar uitvoering gaat. De praktijk leert ons dat er onzekerheden zijn die geen plek hebben in het proces, ook niet als een project afgerond is, en dat de communicatie eenzijdig is. Het lijkt binnen het waterschap een cultuur ding te zijn. Er is behoefte aan continuïteit en samenhang tussen de projecten in de omgeving. Wisseling van medewerkers en inhuur van externen helpen daar niet bij.

Vorig jaar is er een brief gestuurd aan het waterschap met een afschrift aan de gemeente, waarin voorgesteld is om voor het project Hagenbeek de monitoring van 5 naar 10 jaar te verlengen. Een calamiteitenplan op te stellen voor als er wat misgaat en bij wie men dan terecht kan. Dat inwoners en bedrijven ook na 10 jaar bijgestaan worden als er vragen/schade zijn/is. En ook voor mensen die tussen het wal en het schip vallen. En gebruik te maken van een klankbordgroep.

Bij het project Hagenbeek wordt gewerkt met vaststellingsovereenkomsten, waarin vergoedingen/maatregelen voor natschade met grondeigenaren worden geregeld. Meerdere grondeigenaren hebben aangegeven dat zij de vaststellingsovereenkomst tekenen, omdat de toonzetting nu of nooit is. Maar wat als de effecten anders uitvallen, hoe wordt en er dan bijgestuurd?

Daarvoor is een monitoringsplan. Mochten effecten anders uitvallen dan dient er onderzoek plaats te vinden. Vervolgens kan bekeken worden in hoeverre bijsturing en/of compensatie nodig is.

Waterinformatie is te vinden op https://waterdata.wrij.nl/ . Daarnaast is informatie over onder ander grondwaterstanden te vinden op https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens

Er is veel gebeurt en dat heeft zijn weerslag op het vertrouwen in de samenwerking. En het gaat niet alleen om bewoners binnen het projectgebied, maar ook daarbuiten. Bovendien dient er meer afstemming te zijn tussen de processen van de partijen zoals de droogteschaderegeling van Vitens en de klimaatopgave van het waterschap.

Er is steun voor het bredere gebiedsproces, maar dan moet wel eerst de onrust rondom de Hagenbeek worden aanpakt. Eerst lokaal bij de mensen waar de problemen spelen en/of de pijn zit. Ingeschat wordt dat het om circa 10-20 personen gaat. Om in beeld te krijgen waar de problemen spelen en wie daarbij betrokken zijn, gaat het waterschap intern de issues inventariseren en is een vervolggesprek met Veilig Waterbeheer Barchem (en VCB) voorgesteld. Te samen kan dan een actieplan gemaakt worden om met de problemen pragmatisch aan de slag te gaan. En wordt door het waterschap een beschrijving (werkplan) gemaakt van hoe de nazorg in de waterprojecten, te beginnen in Hagenbeek, wordt georganiseerd. Dit wordt gezien als de opmaat voor integrale afstemming in het bredere gebiedsproces.

Tot slot is stilgestaan bij de intentieovereenkomst (IOK) om te starten met de verkenning en daarmee het bredere gebiedsproces. In het bestuurlijk overleg van 14 januari jl. is aangegeven dat de IOK wordt getekend door de provincie, de gemeente, Vitens en het waterschap. Vereniging Contact Barchem is positief over een IOK en vraagt of er meegetekend kan worden dan wel VCB haar steun kan betuigen. Daarvoor dient dan wel de IOK eerst gedeeld te worden om te weten of de afspraken er goed in staan.

3. Afspraken

- Prima om een breder gebiedsproces 'Lochemse Berg en omgeving' te starten, maar wel eerst de onrust rondom Hagenbeek (en eventueel ook andere waterprojecten in en rond de Lochemse Berg aanpakken.
- Te beginnen met de inventarisatie van de issues door het waterschap in haar eigen dossiers en dan afstemming met Veilig Waterbeheer Barchem (en VCB) om te kijken met wie eerst in gesprek.
- Ervoor zorgen dat mensen zich persoonlijk gehoord voelen en maatregelen worden genomen om de pijnpunten zoveel als mogelijk (ook buiten de reguliere kaders) op te lossen.
- Inzetten op een gestructureerde nazorg voor het project Hagenbeek.

4. Actielijst

NR	OMSCHRIJVING	ACTIEHOUDER	PLANNING
1	Inventarisatie issues	5.1.2.e en 5.1.2.e (WRIJ)	Week 6 (2 feb 26 e.v.)
2	Datavoorstellen en afstemming met Veilig Waterbeheer Barchem en VCB (5.1.2.e)	5.1.2.e	Overleg in week 7
3	Delen IOK	5.1.2.e	Week 5/6
4	Reacties op verslag	Allen	Week 6